

Nordisk sjørettsseminar
Marstrand 31. august – 2. september 2026

Tema:
Risikostyring i moderne skipsfart i rettslig perspektiv

Temaer:

Mandag 31 august: Nordiske rederiers utfordringer i dagens urolige verden

- Sesjon 1: Klimarettslige og geopolitiske utfordringer
- Sesjon 2: Hvilke utfordringer står moderne skipsfart overfor?

Tirsdag 1 september: Kommersiell risikoregulering i kontrakt

- Sesjon 3: Skipsbygging og cyberrisiko
- Sesjon 4: Prosessrisiko i en ny geopolitisk virkelighet – utfordringer og løsninger i NOMA
- Sesjon 5: Kasko- og tidstapforsikring av politisk risiko
- Sesjon 6: Who pays the increased climate costs?

Onsdag 2 september: Nytt i Norden

- Sesjon 7: Nyere nordisk rettspraksis og pågående lovrevisjoner
- Sesjon 8: Nordiske Ph.D.-prosjekter i sjørett

Mandag 31. august:

Nordiske rederiers utfordringer i dagens urolige verden

12:00 - 13:00   **Lunsj**

13:15 - 13:30   **Åpning av seminaret.
Velkomsthilsen og presentasjon av seminaret**

Nordisk sjørettsseminar 2026 setter fokus på «Risikostyring i moderne skipsfart i rettslig perspektiv». Seminaret markerer starten på et prosjekt som skal sikre videreføring av klassisk sjørettslig kompetanse i Norden, i en tid der rammene for næringen er i rask endring.

Talere

Birgitte Hagland, professor, leder for avdeling for sjørett, Nordisk Institutt for Sjørett (NIFS)
Clas Martinson, professor, innehaver av Torsten Petterssons professor i sjörrätt och annan transporträtt, Göteborgs universitet.

13:30 - 15:00   **Geopolitiske og klimarettslige utfordringer**

Seminaret innledes med en sesjon som adresserer de eksterne rammebetingelsene og det globale landskapet som preger dagens maritime sektor. *Cecilia Malmström* analyserer hvordan økte geopolitiske spenninger og endringer i verdenshandelen påvirker premissene for skipsfarten. Videre vil *Hedvig Moe* belyse sikkerhetsaspekter ved internasjonalt samarbeid, med et særlig søkelys på Kinas rolle i det grønne skiftet og de sikkerhetsmessige vurderingene knyttet til slikt samvirke. Sesjonen danner et bakteppe for de påfølgende dyppdykk i de konkrete rettslige responsene.

Innledere

Cecilia Malmström, bla. tidligere EU kommisjonær for handel
Hur påverkas världshandeln av de ökade geopolitiska spänningarna? Sverige
Hedvig Moe, Partner i Thommessen, tidligere leder i Politiets Sikkerhetstjeneste (PST).
Kinas rolle i det grønne skifte – er det sikkert å samarbeide? Norge

Ordstyrere

Catherine Banet, professor, leder for avdeling for energirett, NIFS
Kristina Maria Siig, professor Syddansk universitet, professor II, NIFS

15:00 - 15:30   **Kaffepause**

15:30 - 17:00   **Hvilke utfordringer står dagens rederier overfor?**

Denne sesjonen belyser det aktuelle risikobildet sett fra næringens eget ståsted. Med utgangspunkt i en innledning fra *Markus Lindbom*, CEO Stena Rederi, vil et panel bestående av juridiske direktører fra ledende finske, danske og norske rederier diskutere de mest fremtredende operasjonelle og rettslige utfordringene i dagens marked. Diskusjonen vil adressere hvordan komplekse faktorer som geopolitisk uro, teknologisk utvikling og nye regulatoriske krav påvirker rederienes strategiske vurderinger og daglige drift.

Innledere

Markus Lindbom, CEO Stena Rederi and Head of Shipping, Sverige

Panel

Maija Mattila, Direktör för arbetsmarknads- och juridiska ärenden, Rederierna i Finland, Finland.

Kaare Christoffersen, Head of Legal, Dampskibsselskapet Norden A/S, Danmark.
Eivind Killengreen, Head of Legal & Claims, Wilhelmsen ASA, Norge.

Ordstyrere

Svante O. Johansson, professor emeritus, tidligere medlem av Sveriges Högsta domstol og tidligere Sveriges dispassør, professor II, NIFS

Ellen J. Eftestøl, professor Handelshøyskolen BI, professor II, Göteborgs universitet

17:15 - 18:30   **Utflukt til Carlstens fästning med guidet visning**

19:00   **Middag**

Toastmaster

Nina Hanevold-Sandvik, Vice president, Head of Environmental Claims, Skuld.
Styreleder, Den norske sjørettsforeningen

Festtalere

Sjørettens stilling i Sverige

Claes Martinson, professor Göteborgs universitet og

Johan Schelin, professor Stockholms universitet

Tirsdag 1. september

Rettslig respons til dagens utfordringer

09:00 - 10:30 Håndtering av cyberrisiko ved skipsbygging og ombygging i Norden

Kommersiell drift og operasjon av skip er under en løpende trussel for angrep og svikt i digital Infrastruktur – såkalt "cyberrisiko". Et cyberangrep som rammer skipsoperasjonen, kan utgjøre en fare for liv og helse, miljø og økonomiske verdier. Rederier er derfor underlagt stadig strengere krav fra offentlige myndigheter og klassen for å beskytte seg mot cyberrisiko. En del av rederiets cyberrisikohåndtering innebærer å sørge for at kontraktsparter overholder de krav reder er underlagt. Men hva innebærer det i praksis? I denne sesjonen vil du få en overordnet forståelse av hva "cyberrisiko" egentlig er, samt hvilke krav reder bør stille overfor verftet ved inngåelse av kontrakt for nybygging av skip. Utgangspunktet for gjennomgangen vil være SHIP25. Hvilke kontraktsforpliktelser rederiet bør sikre i kontrakter om ombygging av skip – herunder hva som er en hensiktsmessig risikofordeling mellom verft og rederi – diskuteres også.

Innledere

Benedicte Haavik Urrang, advokat, Nordisk Skipsrederforening
Stian S. Tennfjord, advokat, Schjødt

Ordstyrere

Christian Hauge, advokat, Wiersholm, Oslo og stipendiat NIFS
Nora Gahmberg-Hisinger, partner, HPP asianajotoimisto, Finland

10:30 - 10:45 Kaffepause

10:45 - 12:00 Prosessrisiko i en ny geopolitisk virkelighet – utfordringer og løsninger i NOMA

I en tid preget av økt geopolitisk uro og raske regulatoriske endringer, står aktører i maritim sektor overfor et stadig mer komplekst risikobilde. Denne sesjonen retter søkelyset mot prosessrisiko i denne nye virkeligheten, med særlig fokus på utfordringer og løsninger innenfor rammen av Nordic Offshore and Maritime Arbitration (NOMA).

Innledere

Marie Nesvik, partner, Wikborg Rein, Norge
Christian Gorrisen, Vice President, Head of Legal, TORM, Danmark

Panel

Henriette Gernaa, partner Gorissen, Danmark
Andrea Jällbrink, partner, Setterwalls, Sverige

Ordstyrere

Birgitte Hagland, professor, leder for avdeling for sjørett, NIFS
Stefan Brocker, partner Mannheimer Swartling, Göteborg

12:00 - 13:30 Lunsj

13.30 - 15:00 Utfordringer knyttet til kasko- og tidstapforsikring av politisk risiko i dagens geopolitiske situasjon.

Temaet omfatter kaskoforsikring og tidstapforsikring for skip. Kaskoforsikring dekker skade på og tap av skipet, mens tidstapforsikring dekker skipets inntektstap. I et risikostyringsperspektiv er forsikring en måte å finansiere en risiko på når risikoen ikke kan

elimineras eller hanteras med mer kostnadseffektiva alternativ. Med «politisk risiko» menas risiko för skada på/tap av skipet eller inntektstap förorsakat av politiska organer eller politiska prosesser, herunder risiko förorsakat av grupper som är i opposisjon til eksisterende regimer. Hovedinnlegget vil beskrive og sammenligne hvordan denne risikoen er dekket i Nordisk Sjøforsikringsplan og etter engelske vilkår og hvilke utfordringer disse reglene reiser. Deretter vil *Ringbakken* kommentere dekningsspørsmålet fra krigsassurandørens side, mens *Landberg* vil peke på utfordringer fra rederisiden. *Krøger Kjær* tar for seg spørsmålet sett fra P&I forsikring og fra det nye danske krigsforsikringsinstituttet.

Innleder

Trine Lise Wilhelmsen, professor emeritus, NIFS

Panel

Svein Ringbakken, Administrerende direktør, Den Norske Krigsforsikring for Skib (DNK)

Ellenor Landberg, Forsikringssjef Stena AB

Krester Krøger Kjær, Senior Vice President, Head of Skuld Copenhagen

Ordstyrer

Roar Sanden, Legal Director, Norwegian Hull Club (NHC)

15:00 - 15:30 Kaffepause

15:30 - 17:00 Who pays the increased climate costs?

Denne sesjonen belyser bakgrunnen for og begrunnelsen av klimakostnader, samt hvordan disse fordeles mellom aktørene i shippingmarkedet. Sesjonen holdes på engelsk. I hovedinnlegget tar *Sterner* for seg hvilke styringsinstrumenter som er til rådighet, og hvordan de kostnadsdrevne tiltakene er tenkt distribuert. Deretter følger et kommersielt perspektiv fra *Toledo* om hvordan aktørene reagerer på de påførte kostnadene. Denne typen tiltak får raskt gjennomslag i kontraktspraksis, noe som drøftes av *Hesse Rasmussen*. Sesjonen avsluttes med *Lindahls* vurdering av hvilke løsninger vi kan se for oss i fremtiden.

Keynote speaker

Thomas Sterner, Professor of Environmental Economics University of Gothenburg:
Climate change mitigation instruments - and who pays for them?

Panel

Larissa Toledo of Stillstrom: The commercial perspective – how are companies adapting to climate costs/mitigation instruments?

Rikke Juul Hesse Rasmussen, Gorrissen Federspiel: Current contractual solutions in respect of decarbonisation costs and responsibilities.

Carl Wilhelm Lindahl of BIMCO: Future contractual solutions.

Chairs

Lars Rosenberg Overby. Ph.d, Senior Accociate, Bech Bruun and

Camilla Bråfelt, Dr. Juris, Partner Schjødt

19:00 Festmiddag på Societetshuset

Socitetshuset på Marstrand oppførdes 1886 som en mötesplats för den nya societet som hade funnit sin väg till kurorten Marstrand. Umgänget hade under åren 1887 till 1907 kunglig glans då kung Oscar II tillbringade somrarna här. Under det sena 1800-talet var Sverige och Norge fortfarande i union, och även om Finland hade förlorats till Ryssland, var kulturutbytet omfattande. Det var en tid av nationalromantik där naturen och havet hade hög status. Klädstilen under sommaren var fri och luftig – bomullsklänningar och

linnekostymer i ljusa färger för dem som var välbärgade. I Skagen samlades under denna tid skandinaviska konstnärer som, inspirerade av havet och ljuset, bildade konstnärskolonin som vi idag känner som Skagenmålarna. Det var en tid när de skandinaviska länderna stod varandra mycket nära och det nordiska vurmades. På samma sätt samlas vi nordiska sjörättsjurister i år på Marstrand och till minnet av 1880-talet firar vi vår festmåltid i tidsenlig klädsel.

Klädkod: Edwardiansk sommarstil (tänk Skagenmålarna och Madicken).

Toastmaster

Paula Bäckden, PhD, advokat Vinge, leder svenske sjørettsforeningen

Festtalere

«Nordisk Institutt for Sjørett – Hvor står vi hvor går vi?»

Trine Lise Wilhelmsen, professor emerita, NIFS

Birgitte Hagland, professor, avdelingsleder, NIFS

Onsdag 2. september

Nytt i Sjørett

På onsdagen innledes programmet med en sesjon om den nyeste utviklingen i Norden når det gjelder rettspraksis og lovgivning. Som tittelen angir, gis det her en oversikt over de mest relevante sjørettslige dommene i Norden de siste årene, samt over interessant ny lovgivning eller lovforslag.

Når det gjelder lovgivningsarbeidet, ligger panelets fokus på lovgivning som er spesifikk for det enkelte land, det vil si ikke felles regelverk fra IMO, EU og lignende.

09.30 - 10:15 **Nytt i Sjørett: Nyere nordisk rettspraksis**

Ordstyrer

Alla Pozdnakova, professor NIFS

Innledere

Norge: *Emilie Falch*, Advokat, *Henrik Hagberg*, Partner, *Thommessen*

Danmark: *Kristina Maria Siig*, professor

Finland: *Henrik Ringbom*, professor

Sverige: *Michele Fara*, Partner, *Vinge*

10:15 - 11:00 **Nytt i Sjørett: Pågående lovrevisjoner**

Ordstyrer

Alla Pozdnakova, professor NIFS

Innledere

Norge: *Gaute Gjelsten*, Partner, *Gjelsten Herlofsen*

Danmark: *Ditte Rust*, Juridisk spesialkonsulent, Søfartsstyrelsen

Finland: *Henrik Ringbom*, professor, Åbo Akademi med stöd av *Susanna Metsälampi*, Traficom

Sverige: *Alexander Nilsson*, dommer i Solna tingsrätt

11.00 - 11:30 **Kaffepause**

11.30 - 12:00 **Ph.D. presentasjon**

Innleder/e

Ordstyrer

Claes Martinsson, professor Göteborgs universitet

12:00 - 12:05 **Avslutning**, *Ellen J. Eftestøl*, professor Handelshøyskolen BI, professor II, Göteborgs universitet, leder av programkomiteen.

12.00 - 13.30 **Lunsj**

14.00 - 17.00 **Separat forskningsseminar for nordiske doktorander.** **Arrangør: Göteborgs universitet**